

UPUTE ZA IZRADU KARTE PROMETNE DOSTUPNOSTI

Karta prometne dostupnosti izrađuje se kao niz *buffera* od jedne točke u prostoru koji pokazuju područje koje je iz te točke prometno dostupno u određenim vremenskim intervalima. Linije koje spajaju mjesta jednake vremenske dostupnosti (kojima su omeđeni *bufferi*) nazivaju se **izokrone**.

Za izradu seminarskog rada iz Baštine i turizma u ruralnim područjima za studente sa smjera Geografija; smjer: istraživački, smjer: prostorno planiranje i regionalni razvoj, koji u svojem radu obrađuju stvaranje novog turističkog proizvoda ili turističke destinacije, potrebno je izraditi kartu prometne dostupnosti turističke destinacije, odnosno mjesta na kojemu se planira novi turistički proizvod kao dio potpoglavlja Turističko-geografski položaj ruralnog područja.

Vremensku dostupnost određenog mjesta moguće je analizirati u okviru ArcGIS programa, putem ekstenzije *Network Analyst*. Taj proces u starijim verzijama programa zahtijeva unos brzine kretanja vozila za svaku prometnicu. Kako bi izrada karte bila jednostavnija, u ovom se slučaju možemo oslanjati na internetske alate, od kojih većina podliježe plaćanju ili registraciji korisnika prilikom izvoza karata, a oni koji su besplatni ne pokazuju vremensku udaljenost veću od jedan sat, što je premalo za analizu dostupnosti pojedinog turističkog mjesta ili destinacije.

Kako bi se ipak moglo napraviti kartu prometne dostupnosti, moguće je korištenje platforme *smappen* (<https://www.smappen.com/>).

The screenshot displays the Smappen website interface. The main heading reads "Territory mapping has never been this easy!". Below this, there is a search bar with the text "Enter an address" and a "Start exploring" button. To the right, a map of Washington, DC, USA is shown with a heatmap overlay. A sidebar on the right provides demographic data for the selected area, including population, employment, and housing statistics. At the bottom of the page, three statistics are highlighted: "1,000+ happy customers", "26 million businesses & places in our database", and "80,000+ active users".

Da bi napravili kartu koja bi pokazivala vremensku udaljenost veću od dva sata, potrebno se registrirati na stranici <https://www.smappen.com/pricing/>, birajući kategoriju Free, koja se ne plaća. Registrirate se putem e-maila.

smappen Product Pricing Resources Wall of Love Contact Try for free Go to the map

A pricing plan for every need

You can [cancel your subscription at any time!](#)

Smappen is the quickest and easiest territory mapping software you've ever had
Territory Design | Demographics | POI | Custom reports | KPIs Tracking | Support

Trusted by 1000+ companies

WHOLE FOODS MARKET BODY STREET ESQUIRES THE ORGANIC COFFEE CO. Sal's PIZZA 1990 easyStorage RESTORFX

Free	Essential	Pro	Advanced
Create and manage areas	Extract cities and zip codes	Analyze your local market	Scale your territory management
\$0 Free (forever)	\$99 per month	\$199 per month	\$399 per month
Start Free	Subscribe	Subscribe	Subscribe
<ul style="list-style-type: none"> Unlimited maps Create up to 10 areas per map View and manage areas on a single map Access to the number of inhabitants per area 	<ul style="list-style-type: none"> All features of the Free plan Unlimited areas Extract cities and ZIP/Postcodes (Excel reports) Import data from HubSpot or by file (up to 1,000 pins) 	<ul style="list-style-type: none"> All features of the Essential plan Access to population data (US, UK, CA, FR, BE) Unlimited searches for businesses & services to spot competitors, prospects, points of interest (US, UK, 	<ul style="list-style-type: none"> All features of the Pro plan Bulk data export of your metrics for all areas at once (Excel) Bulk data export of administrative boundaries for all areas at once (Excel)

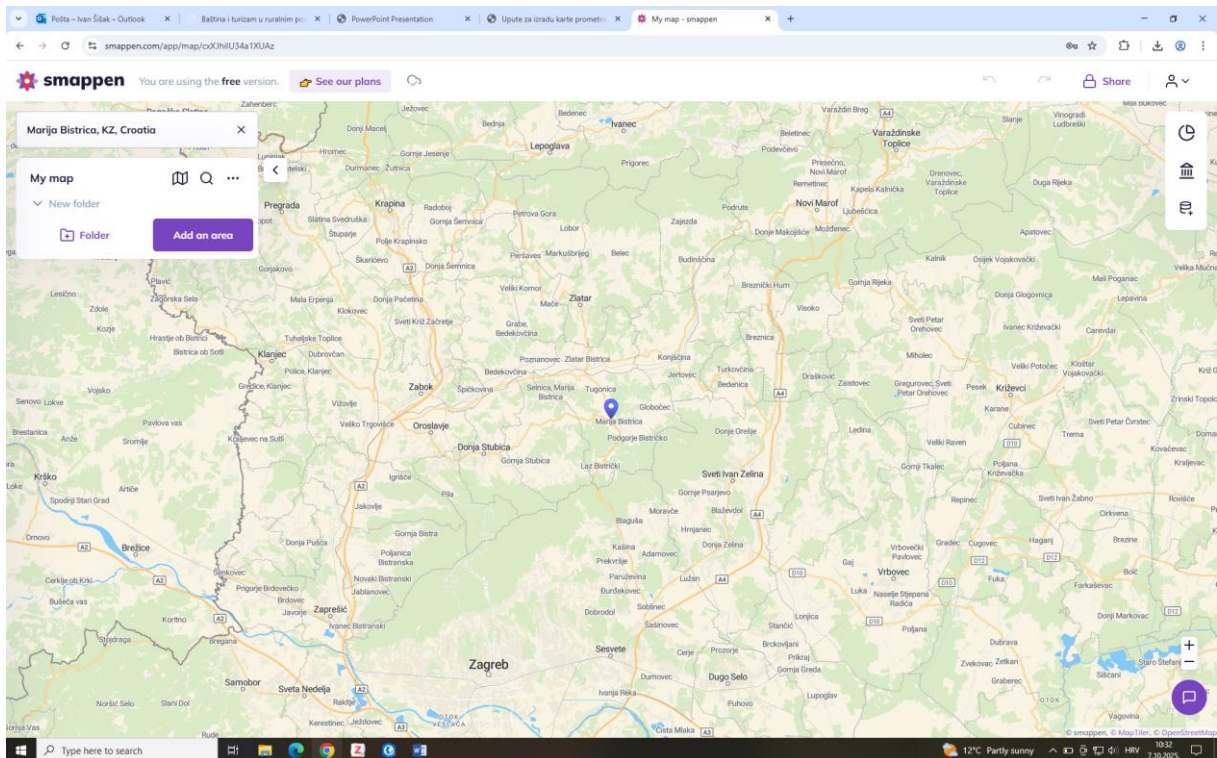
Nakon registracije možete kliknuti na *Go to the map* u gornjem desnom kutu ili na link <https://www.smappen.com/app/>. Tada se otvara sučelje za izradu karte vremenske dostupnosti. U gornjem lijevom kutu kliknite na *Add an area* i otvori Vam se izbornik s lijeve strane u kojem upisujete naselje za koje želite izračunati vremensku dostupnost. Nakon što ste upisali ili odabrali ime naselja oz padajućeg izbornika, ono Vam se prikazuje na karti.

smappen You are using the free version. [See our plans](#) [Share](#)

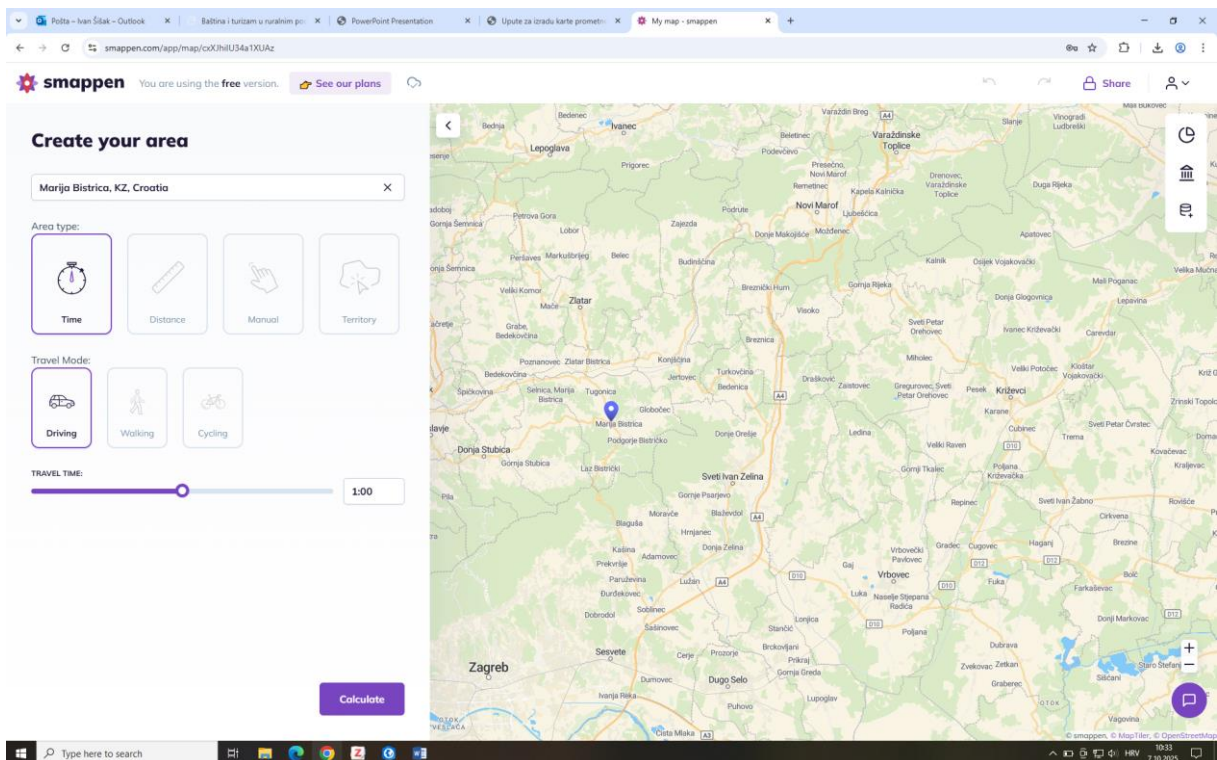
Starting address (e.g. London)

My map [Add an area](#)

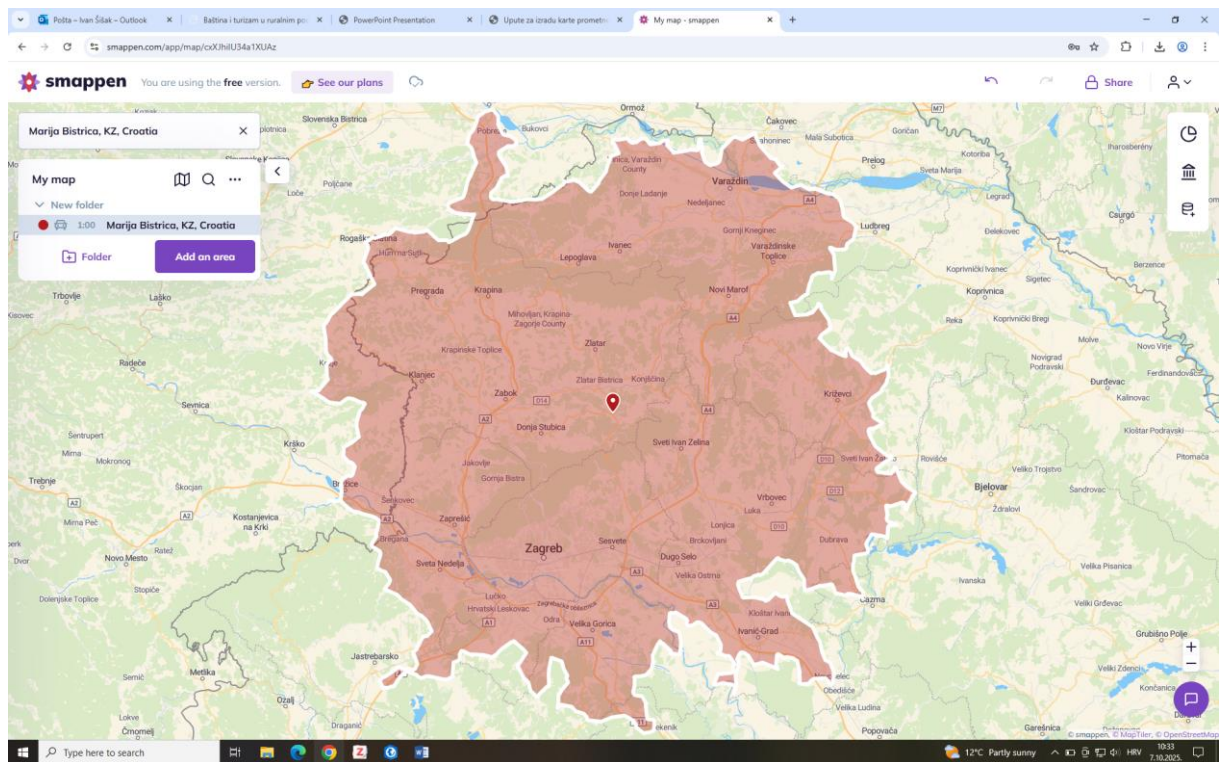
Map showing Zagreb and surrounding areas. The sidebar on the left contains a search bar and a list of areas to add.

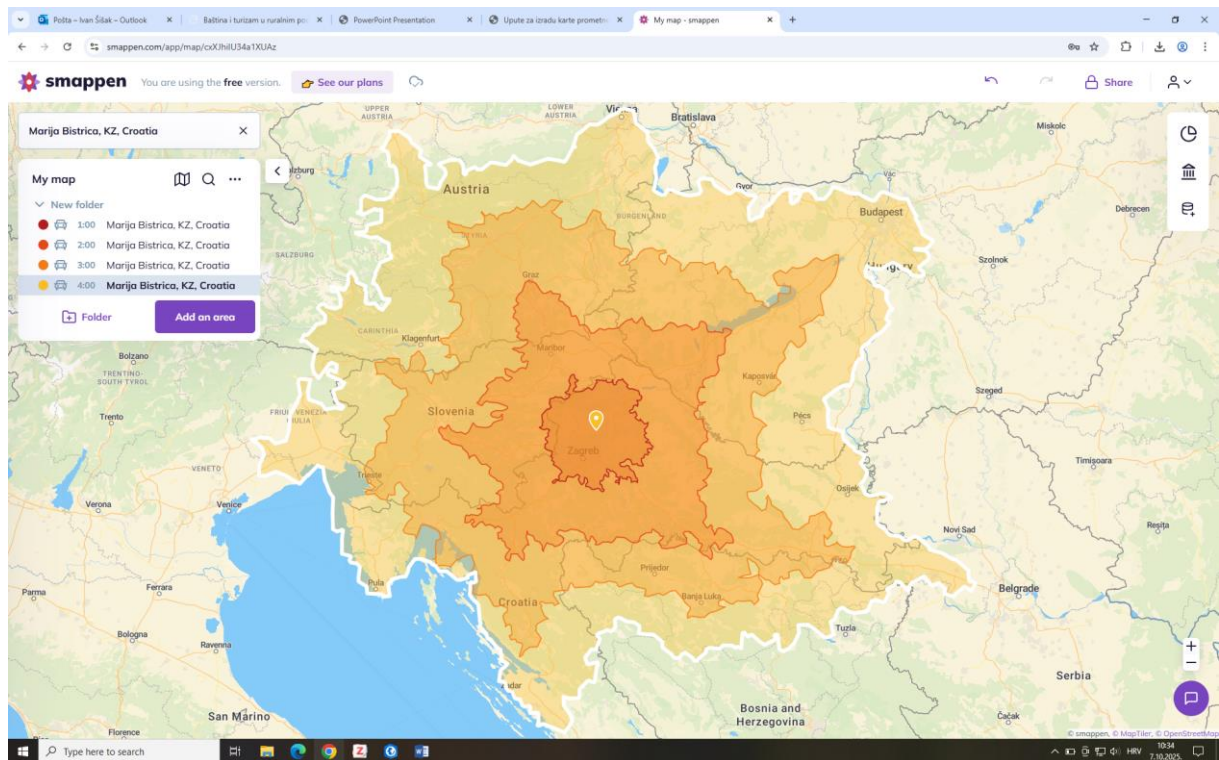
U aplikaciji Vam je već određeno da tražite vrijeme putovanja pod *Area type* i da je modalitet putovanja automobil. Naravno, u slučaju da namjeravate istražiti dostupnost nekog lokaliteta za bicikliste, pješake ili skupine turista koje koriste javni prijevoz ako je Vaš proizvod namijenjen takvim vrstama turista, možete promijeniti modalitet putovanja. To ostavite kako je. Zatim se na istom izborniku spustite dolje i upisujete vrijeme. Prvo upišite vrijeme putovanja 1:00 h (što je minimalno vrijeme koje Vam je relevantno za kartu) te pritisnete *Calculate*.

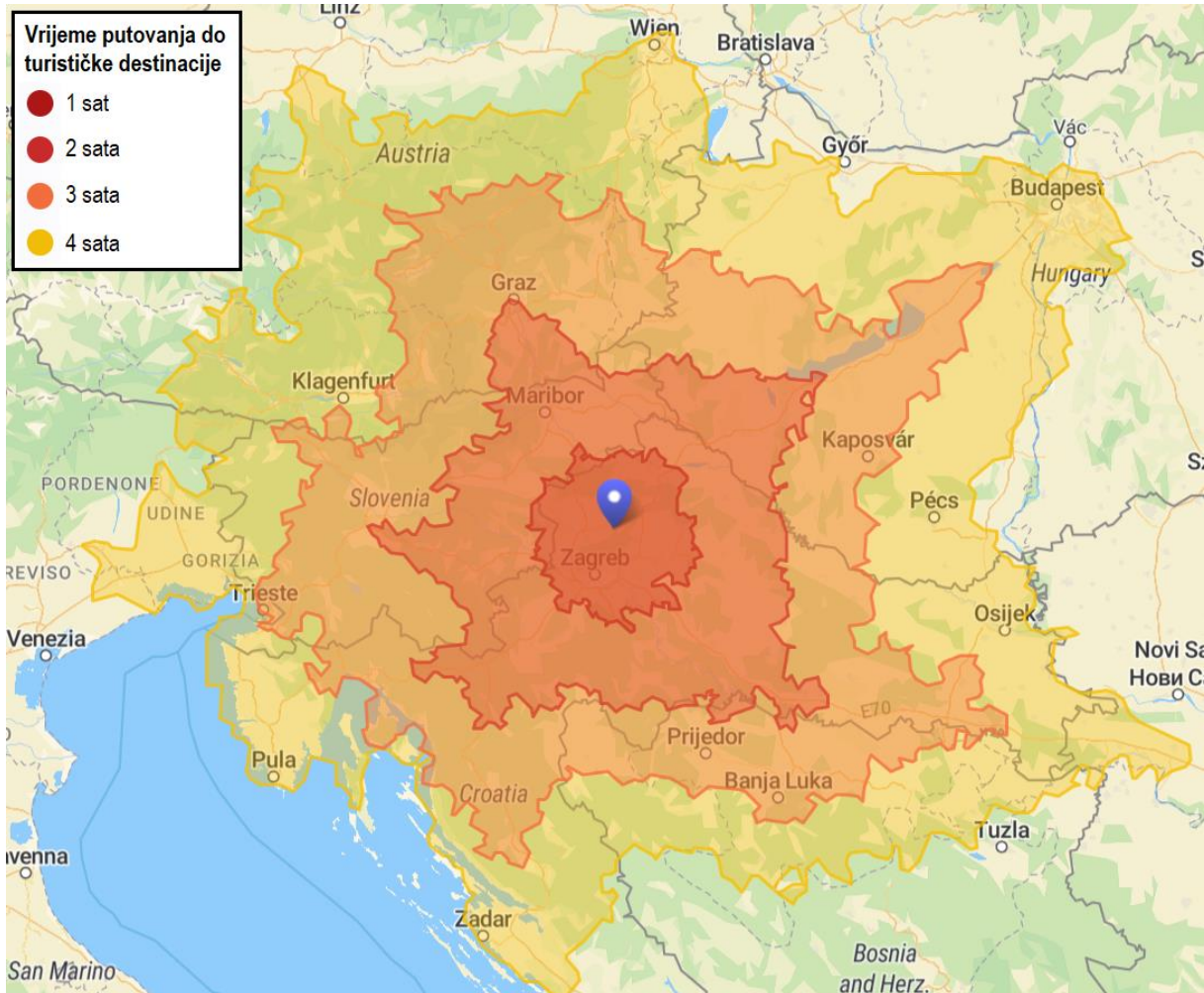
Na taj način dobijete kartu s prvom izokronom od 1:00 sat (slika na sljedećoj stranici). Boje izokrona možete podešavati na klikom na simbol u legendi dolje lijevo na karti.

Zatim je potrebno ponoviti postupak za isto mjesto, podešavajući vremensku dostupnost za isto naselje na dva, tri i četiri sata. Za primorske destinacije, dostupnost se može računati i na više sati. To se obavlja klikom na *Add an area* u gornjem lijevom kutu. Na karti desnim klikom na krug ispred sloja u legendi možete promijeniti boju da bude usklađena s ostalim slojevima.

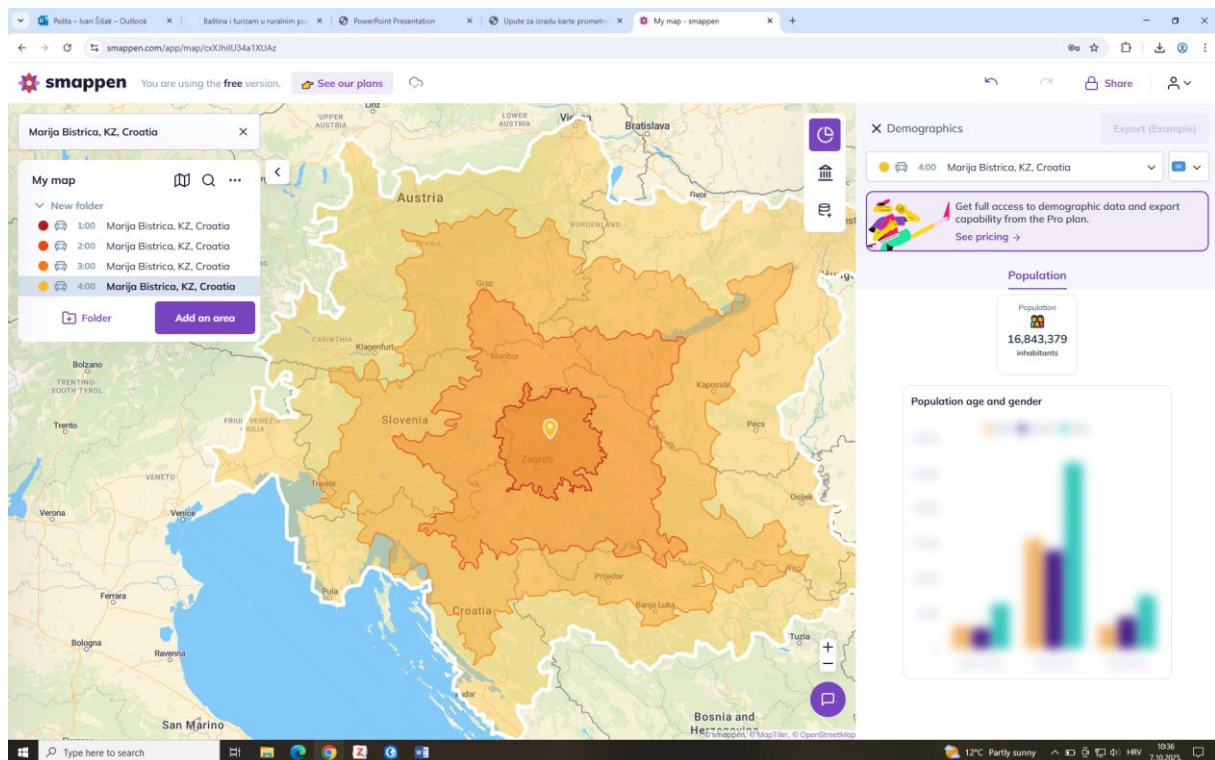

Nakon tog pripreme karte, kartu je moguće izvesti kao *screenshot*, ali joj je preglednost loša jer program umanjuje kvalitetu izvezene karte te ne dodaje legendu. Stoga preporučam da napravite *Print Screen* (tipka *prt sc*) karte izravno iz internetskog preglednika i kopirate ga u *Paint* (Bojanje), gdje ćete ga urediti da zadovoljava osnovne grafičke kriterije. Nažalost, na kartu nije moguće dodati mjerilo jer ga sustav ne prikazuje. Konačna karta prometne dostupnosti ugrađena u seminar i prezentaciju trebala bi izgledati ovako:

Kartu je potrebno interpretirati na način da se objasni emitivno turističko područje za pojedino turističko mjesto ili destinaciju (iz kojega se očekuju turisti i na kojemu je moguće provoditi intenzivniju promociju pojedinog turističkog mjesta odnosno destinacije).

Također, klikom na simbol sata uz kartu gore desno, možete dobiti informacije o broju stanovnika koje obuhvaća područje unutar pojedine izokrone, što Vam može biti vrijedan podatak u interpretaciji potencijalne potražnje za pojedinim proizvodom/destinacijom.

Uz izradu karte prometne dostupnosti i njenu interpretaciju, u okviru poglavlja Turističko-geografski položaj ruralnog područja potrebno se osvrnuti i općenito na prometno-geografski položaj i na blizinu drugih turističkih destinacija i turističkih mjesta te ocijeniti atraktivnost turističko-geografskog položaja. U tu svrhu možete se poslužiti i s isječcima drugih karata na kojima su označene prometnice (osobito cestovne veze, te željezničke i trajektne veze, kao i luke zračnog prometa ako su relevantne za promatrano područje). Izvori takvih karata mogu biti brošure pojedinih turističkih zajednica koje sadrže karte te druge tiskane ili digitalne karte koje su dovoljno pregledne za objašnjavanje turističko-geografskog položaja.